

MEG DONOHUE

Uitgelaten!

Vertaling Erica van Rijsewijk

HarperCollins

© 2015 Meg Donohue Preuss
Oorspronkelijke titel: *Dog Crazy*
Vertaling: TOTA/Erica van Rijsewijk

Omslagontwerp: b'IJ Barbara
Omslagbeeld: Alessandra Favetto/Trevillion Images
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Moravia Books s.r.o.

ISBN 978 94 027 2130 0
NUR 302
Eerste druk maart 2017

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers LLC, New York, U.S.A.
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
© Nederlandse uitgave: HarperCollins Holland
HarperCollins Holland en Harlequin Holland zijn divisies van Harlequin Enterprises Limited
www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Voor mijn familie, inclusief honden,
vooral King Oberon

‘Omdat honden zo vrolijk zijn,
worden wijzelf ook vrolijker. Dat is geen gering cadeau.’

– Mary Oliver, *Dog Songs*

‘Als je dit boek leest,
is de kans groot dat je hart is gebroken.’

– John W. James en Russell Friedman,
The Grief Recovery Handbook

Hoofdstuk 1

Eén.

Twee.

Drie.

Na drie keer diep ademhalen doe ik de deur open. Leanne Hadley, mijn cliënt van vier uur, is vrijwel onherkenbaar. Haar haar, dat altijd een heel schattige warboel vormt, is getemd in een glanzende bob, haar joggingoutfit van een niet bij elkaar passende sweater en broek heeft plaatsgemaakt voor een truitje met ronde hals en een slank gesneden pantalon. Ze draagt zelfs make-up. De moed zinkt me in de schoenen.

Niet dat ik nou zo verrast ben door Leannes gedaanteverwisseling. Ik ben ook niet van mijn stuk gebracht door waar die vast en zeker op duidt. Dit is tenslotte therapie; vanaf het moment dat we elkaar hebben leren kennen werken we al toe naar een afscheid. Maar sinds ik drie maanden geleden mijn praktijk heb geopend is Leanne elke week bij me gekomen, en hoewel ik blij ben dat ze vorderingen maakt, zal ik haar ook missen. Zelfs met al dat verdriet was ze altijd uitstekend gezelschap. Haar emoties zijn krachtig; ze huilt snel, maar lacht nog sneller, en hoe beminnelijk haar karakter ook is, ze heeft een droog gevoel voor humor.

Misschien kijk ik wel meer uit naar haar bezoeken dan zou moeten.

Geen ‘bezoekjes’, help ik mezelf herinneren. Therapiesessies.

Maar goed, daar is nu een einde aan gekomen; nog voordat ze naar binnen stapt is dát wel duidelijk. Ze geeft bijna licht nu ze haar leven weer op de rit heeft en zich van me weg beweegt.

‘Wat zie je er goed uit,’ zeg ik met een glimlach. Ik moet de woorden naar buiten persen langs de brok in mijn keel. Achter Leanne kronkelt een snel bewegende mist door de Sutro Tower, de enorme rood-witte zendmast die hoog boven de stad uitsteekt. In het oosten is de lucht blauw; in het westen is alle kleur eruit weggetrokken en ziet hij er even onaantrekkelijk uit als afwaswater. Het lijkt een verloren strijd om het weer in San Francisco te volgen, en ik wil de deur graag dichtdoen.

We doen wat we altijd doen: Leanne gaat op haar plekje zitten op de grijze gecapitonneerde bank in mijn woonkamer annex spreekkamer, terwijl ik een kopje Engelse ontbijtthee voor haar zet. Ik weet hoe ze die het liefst drinkt: met suiker en een druppeltje melk, die ik elke week met de rest van mijn boodschappen laat thuisbezorgen sinds ze daar tijdens onze eerste sessie om heeft gevraagd.

‘Heb je je haar laten knippen?’ vraag ik terwijl ik weer de woonkamer in kom. Het middaglicht valt gefilterd naar binnen door de witte vitrage die ik heb opgehangen toen ik hier vier maanden geleden kwam wonen, en het effect is precies zoals ik had gehoopt: knus en intiem, vredig zonder dat het plechtig aanvoelt.

‘Nee, ik heb het geföhnd,’ antwoordt Leanne vriendelijk.

‘Ik was vergeten hoeveel beter ik me voel als ik daar de moeite voor neem. Mijn humeur knapt er enorm van op.’

‘Dit is vast een grap,’ zeg ik. ‘Iets over de overeenkomsten tussen hete lucht en therapie.’

Leanne heeft een prachtige lach, schallend en helder. Wanneer ze haar hoofd achterovergooit, zie ik dat de donkere kringen die meestal als schaduwen onder haar blauwe ogen liggen nu zijn verdwenen, opgelost door slaap en weggewist door make-up.

‘O, Maggie,’ zegt ze. ‘Jij hebt me de hele tijd zo geholpen om mijn gevoel voor humor niet te verliezen.’

Mijn maag verkrampst.

Cliënten smeren je altijd stroop om de mond vlak voordat ze afscheid nemen.

Een paar avonden nadat ze Sealy, haar elfjarige Russische toyterriër, had laten inslapen, had Leanne Hadley op internet gezocht naar de zoektermen ‘hond’, ‘dood’ en ‘schuldgevoel’, en uiteindelijk was ze al klikkend terechtgekomen bij de gloednieuwe website van mijn therapiepraktijk voor mensen die een huisdier hebben verloren. Tijdens onze eerste sessie liet ze me een foto van Sealy zien. Russische toyterriërs zijn, zo blijkt, parmantige beestjes met een korte vacht, afgezien van de lange, krullende haren die als serpentes neerhangen van hun driehoekige opgerichte oortjes. Sealy leek kwiek en elegant, met een spitse snuit en uitwaaierende plukjes aardbeiblond haar.

Debbie Gibson, dacht ik. Ik ben handig in het herkennen van celebrity’s in honden. Mijn eigen hond, Toby, een flat-

coated retrieverkruising, had de liefdesbaby kunnen zijn van Elizabeth Taylor (zwart, golvend Hollywood-haar) en Bruce Willis (dikke nek, sprankeling in de ogen) – hoewel hij in later jaren sterk begon te lijken op Ian McKellan (grijze baard).

In de loop van onze eerste sessie kreeg ik te horen dat Sealy een cadeautje was geweest van Leannes man Darren, als troost voor het legenestgevoel nadat hun jongste kind het huis uit was gegaan om te gaan studeren. Wanneer Leanne televisie zat te kijken, sprong Sealy op de rugleuning van de bank en wikkelde zich om haar achterhoofd, even strak en licht als een krans van laurierblad, en duwde zo nu en dan haar koele natte neus in Leannes haar om daar eens lekker aan te snuffelen. In de auto zat Sealy het liefst achterin ('Chauffeur van Ms. Sealy,' grapte Leanne). Ze kon een geweldige tapdans opvoeren, compleet met een idiote grijns-met-open-bek zodra er in de keuken een blikje openging, en bleef een vol uur lang onder tafel zitten mokken als er in dat blikje iets anders bleek te zitten dan hondenvoer. Leanne mocht haar oppakken, maar verder was dat niemand toegestaan. ('Ze had haar waardigheid.') Sealy's teennageltjes die op de hardhouten vloer in het kielzog van Leannes hakken achter haar aan tikten, hadden elf jaar lang het kittige achtergrondritme van Leannes leven gevormd.

Nadat Sealy was gestorven, kwam Leanne twee dagen lang haar slaapkamer niet uit. Haar wangen gloeiden van gêne toen ze me dit vertelde.

Ik verzekerde haar dat haar reactie niet uitzonderlijk was. 'Liefde is liefde,' zei ik tegen haar, zoals ik tegen al mijn cliën-

ten zeg die zich schamen als ze helemaal kapot zijn door de dood van een hond. ‘Verlies is verlies.’

Ze schonk me een dankbare glimlach, en ik beantwoordde die.

Nu sla ik mijn aantekenboek open. ‘Hoe was je week?’

‘Goed, dank je,’ zegt Leanne. Dertig jaar geleden is ze uit South Carolina vertrokken, maar nog steeds heeft ze een verrukkelijk zuidelijk accent, even zacht als haar ronde gezicht. ‘Veel in de tuin gewerkt. Ik heb de verdroogde geraniums uit de bakken op onze patio getrokken en wat van die hippe Japanse holpijp geplant.’

‘Wat inspireerde je tot die verandering?’

Peinzend neemt ze een slokje thee. ‘De tijd van het jaar, denk ik. De lente komt eraan, al zou je dat aan het weer niet zeggen.’ Ze tuurt in haar kopje en er verschijnt een rimpel tussen haar wenkbrauwen. ‘Het is moeilijk te geloven dat ik naar je toe ben gekomen... dat Sealy nu al drie maanden dood is. Het voelt zo...’ Ze maakt haar zin niet af.

‘Drie maanden is maar heel kort in vergelijking met de dertien...’ Ik schud abrupt mijn hoofd en corrigeer mezelf: ‘... de elf jaar dat jullie samen zijn geweest.’

Leannes blik schiet naar de rijen ingelijste diploma’s die aan de muur achter me hangen: het bachelordiploma psychologie en het masterdiploma klinische psychologie, allebei van de Universiteit van Pennsylvania, de rij certificaten en licenties van de Landelijke Vereniging van Gediplomeerd Therapeuten, de Amerikaanse Academie voor Rouwverwerkingstherapie, en het Rouwherstelprogramma bij Verlies van Huisdieren. Ik

heb gemerkt dat de muur een toetssteen is voor mijn cliënten, een herinnering aan de reden waarom we nu deel van elkaars leven uitmaken. Maar hij is ook mijn toetssteen, al kijk ik er pas naar als ik alleen ben in mijn appartement. Op de beste avonden stellen die diploma's en certificaten me gerust dat ik, ondanks recente ontwikkelingen die op het tegendeel wijzen, heel goed weet waar ik mee bezig ben. Ik ben een ervaren deskundige.

Leanne kijkt me weer aan. 'Het andere grote nieuws van deze week is dat ik eindelijk weer naar *Titanic* heb kunnen kijken.'

Ik werp een blik omlaag op mijn aantekeningen.

'Wel verdraaid!' zegt ze. 'Heb ik je het Titanic-verhaal nooit verteld?'

'Ik geloof het niet.'

Leanne begint te stralen. Ze kan zeer enthousiast vertellen, wat volgens haar te danken is aan de hond uit haar jeugd, Bert, een Duitse dog die haar uitvoerige verkleedpartijtjes en monologen had doorstaan met de stoïcijnse houding van een bewaker van Buckingham Palace die door een dronken toerist op de foto wordt gezet.

'Nou, op de avond dat Darren met Sealy thuiskwam,' begint Leanne, en ze laat zich achteroverzakken op de bank, 'keken we naar de film *Titanic*. En daarmee bedoel ik dat ik naar de film keek, terwijl Darren diep lag te snurken. Onze nieuwe puppy lag ook de hele tijd te slapen, opgerold tot een balletje op mijn schoot. Ik weet nog dat ik haar over haar zachte oortjes aaide en bedacht hoe gek het was dat ik nu al van haar hield, hoe blij ik was dat er weer leven in huis was.'

Ze haalt haar schouders op. ‘Nou ja, je weet wel. Ik miste de kinderen heel erg.’

‘Ja,’ zeg ik. ‘En wie zou niet verliefd worden op een slapende puppy?’

‘Precies.’ Ze glimlacht. ‘Dus ze lag daar de hele film lang op mijn schoot te slapen, totdat de aftiteling begon en Céline Dion haar nummer “My Heart Will Go On” zong.’ Ze zwijgt even. ‘Dat ken je wel, toch?’

Theatraal begin ik te zingen: ‘Neaaaar... Faaaar... Whereeeever you are –’

Leanne lacht en smeekt me te stoppen. ‘Ik geloof dat je het goeie nummer te pakken hebt,’ zegt ze, ‘maar het valt niet precies te zeggen.’

Ik grijns. ‘En wat gebeurde er toen?’

‘Nou, zodra ze Célines stem hoorde, schoot Sealy, die diep had liggen slapen op mijn schoot, op haar kleine pootjes overeind, hief haar snuit op naar het plafond en begon zo schattig en zangerig en liefvallig te janken als niemand op de hele wereld ooit heeft gehoord.’

‘Dus is Sealy een verkorting van Céline?’ Ik was er altijd van uitgegaan dat Sealy’s woeste zwarte, zeeleeuwachtige snorharen de inspiratiebron voor haar naam hadden gevormd.

Leanne knikt. ‘In haar hele leven, in al die elf jaar, heb ik haar nog nooit naar iemand of iets anders horen janken. Dat deed ze alleen bij Céline Dion.’

‘Denk je dat ze jankte van plezier of van ellende?’

Leanne lacht. ‘Plezier. Zeker weten. Volgens mij vond ze dat Céline Dion de mooiste jankstem had die ze ooit had gehoord. Die deed haar wat.’

‘Heb je haar ooit Whitney Houston laten horen? Mariah Carey? Misschien was ze verzot op diva’s.’

‘Nee, nee, nee,’ zegt Leanne door haar lachen heen. ‘Het gebeurde alleen bij Céline.’

Ik knik en laat een stilte vallen.

‘Wat een cadeautje.’

Vragend kijkt ze me aan.

‘Die herinneringen,’ zeg ik. ‘Die zullen je altijd vergezellen. Ze zijn het deel van Sealy dat een deel is geworden van jou.’

Leannes ogen glinsteren. Ik kan aan haar zien dat ze op nog een verhaal zit te broeden, dus buig ik me naar voren, blij dat er nog meer te vertellen is en al helemaal klaar om het aan te horen.

Therapeuten die mensen bijstaan na het verlies van een huisdier krijgen veel vrolijke verhalen te horen. Daar kijkt iedereen van op. De verwachting is dat de sessies hartverscheurende bijeenkomsten zijn. En natuurlijk vloeien er veel tranen, maar er worden ook verhalen verteld over de honden, waardoor cliënten zich minder eenzaam voelden. De gesprekken gaan over honden die hun hebben geleerd wat liefde is, waardoor hun hart groter en sterker leek te worden. Hondenmensen – de meerderheid van mijn cliënten bestaat uit hondenmensen – hebben een geweldig gevoel voor humor. Sommige van de grappigste, meest troostrijke verhalen die ik ooit heb gehoord komen van cliënten. Ze zijn een apart stelletje, maar de verhalen die ze vertellen draaien telkens om dezelfde simpele waarheid: honden maken ons tot betere mensen.

Een groot deel van de therapie die ik geef bestaat er alleen maar uit dat ik naar deze verhalen luister – zowel de blijde als de verdrietige. De verhalen gedenken het leven. We lachen, we huilen, we gooien het allemaal op tafel. Vaak komen we tot de ontdekking dat er andere kwesties spelen dan alleen het verlies van een huisdier. Emoties kunnen verraderlijk zijn. Soms verstrijken er jaren voordat je de pijn ontdekt die in je schuilt, als een stekelige oude eendenmossel die zich heeft vastgehecht aan je hart.

Aan het eind van onze sessie heb ik me vast voorgenomen met Leanne mee te lopen, het hele pad af dat van de deur van mijn appartement naar het hek bij de stoep loopt, maar bij elke stap bouwt zich een inmiddels bekend gevoel van angst in me op. Mijn hart hamert. Ik verberg het trillen van mijn handen door ze in de zakken van mijn blazer te steken. In mijn borstkas is de paniek een klein, donker vogeltje dat dreigt haar vleugels uit te slaan.

Wanneer ik het hek opendoe, loopt Leanne erdoorheen. Ze draait zich om voor een omhelzing. Zij staat op het trottoir, ik op de laatste flagstone van het pad, dus het gaat wat onhandig, tot ze dichterbij me toe komt en de afstand overbrugt.

‘Bedankt voor alles, Maggie,’ zegt ze vlak bij mijn oor. ‘Echt, dank je wel.’

Ik ben bang dat ze kan voelen hoe snel mijn hart hamert. Ik probeer te focussen op de palmboom aan de overkant, maar opeens steekt de wind op en laat de boom een gekreun horen, terwijl zijn donkere, misvormde schaduwen veranderen in gewonde dieren die tegen het trottoir worden gedrukt.

Ik sluit mijn ogen en onderdruk een huivering. Of misschien doe ik dat ook wel niet, want wanneer ik mijn ogen weer opendoe, zie ik dat Leanne zich met een frons op haar voorhoofd van me losmaakt.

‘Is alles wel goed met je?’ vraagt ze met haar handen op mijn schouders.

‘Natuurlijk!’ Mijn stem komt ademloos naar buiten. Het komt me voor dat de lucht donkerder wordt, en ik weet niet hoe lang ik het nog red om bij het hek te blijven staan. Ik neem haar handen in de mijne en geef er een kneepje in, waarbij ik haar pas gemanicuurde vingernagels in mijn handpalmen voel drukken, en wens haar het beste.

Leannes gezicht verzacht in een glimlach, maar ik zie dat ze nog steeds bezorgd is, dus dwing ik mezelf te blijven staan en toe te kijken terwijl ze in haar tas naar haar auto-sleutels zoekt. Ze rijdt wel honderd keer, zo lijkt het, met haar groene Mercedes een klein stukje heen en weer, wat me sterkt in mijn theorie dat rijvaardigheid en de afmetingen van een auto omgekeerd evenredig zijn. Wanneer ze de wagen eindelijk uit de parkeerplaats heeft gemanoeuvreerd, drukt ze op de claxon en zwaait vrolijk. Pas wanneer ik een glimp opvang van Leannes niet-begrijpende gezicht, realiseer ik me dat ik eruit moet zien als zo iemand die op vliegvelden vliegtuigen bij de gate wegleidt. Of misschien wel een Bhangra-danser.

Ik wacht tot haar auto uit het zicht is verdwenen voordat ik me omdraai en snel terugloop naar mijn appartement.

Zodra ik binnen ben, stroomt een gevoel van opluchting door me heen. Ik ga linea recta naar de badkamer en boen

mijn handen bij de wasbak. Leanne zag er weliswaar uit als een toonbeeld van gezondheid, maar of dat echt zo is weet je pas wanneer het te laat is. Het water is zo heet dat mijn huid er roze van kleurt. Toch ga ik door, terwijl ik twee keer achter elkaar binnensmonds ‘Lang zal ze leven’ neurie – een handige tip die ik opdeed tijdens een recente bestudering van de website van de Centers for Disease Control. Toen ik die raad van het CDC las, vroeg ik me meteen af of mijn moeder daarvan op de hoogte was. Ik wist mezelf ervan te weerhouden haar op te bellen in Philadelphia om het te vragen, maar ik kan niet voorkomen dat ik aan haar moet denken elke keer als ik mijn handen onder dat gloeiend hete water hou en mijn huid zie verkleuren.

Ik draai de kraan dicht en luister hoe mijn oppervlakkige, ongelijkmatige ademhaling langzaam tot rust komt.

Achtennegentig, denk ik.

Ik kijk naar mezelf in de spiegel boven de wasbak. Ik ben nu bleker dan toen ik hier kwam wonen, maar mijn wenkbrauwen zien er nog hetzelfde uit: amberkleurig, fraaie boogjes, expressief. Mijn beste vriendin Lourdes houdt me voor dat ik wenkbrauwen heb die vertrouwen inboezemen. Zij noemt ze ‘mijn goudmijntjes’. Wie zal het zeggen? Misschien heeft ze wel gelijk. Zelfs de meest weerspannige cliënt onthult uiteindelijk haar geheimen... zwarte stukjes steenkool die zo stijf hebben vastgezet dat ze zijn veranderd in scherpe, blinkende diamanten.

‘Achtennegentig,’ zeg ik hardop. Het is een interessant getal, met de zijdeachtige glans van negentig en de dichtgegooide deur van de acht. Ik spreek het getal nog een keer uit.

Morgen zal er een nieuwe voor in de plaats komen, en het lijkt belangrijk dat ik de stand bijhoud. ‘Achtennegentig.’

Het is achtennegentig dagen geleden dat ik door dat hek bij de stoep hier een voet binnen zette.